

Προοδευτικό Δημόσιο Μάνατζμεντ στον Τομέα του Νερού

*Πρόσφατη εμπειρία & παραδείγματα από χώρες-μέλη
της Ε.Ε*

ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

29/3/2012

Γ.Ευσταθόπουλος

Εισαγωγή

- ❑ Τομέας του νερού έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές ως αποτέλεσμα πολιτικών της τελευταίας 20ετίας:
  - Ιδιωτικοποίηση π.χ. Γαλλία, Αγγλία, Ουαλία.
  - Εμπορευματοποίηση* σε πολλές χώρες (π.χ. Κάτω Χώρες).
- ❑ Ιδιωτικοποιήσεις σηματοδοτούν υψηλότερες τιμές για τους χρήστες:
  - Πραγματικές αυξήσεις* σε Αγγλία και Ουαλία έπειτα από 10 έτη υπό ιδιωτική διαχείριση ανέρχονται σε 50% περίπου (Hachfeld and al, 2009).
  - Γαλλία: Τιμές κατά μέσο όρο υψηλότερες κατά 16% σε σύγκριση με δημοτικές επιχειρήσεις στις πόλεις όπου δραστηριοποιούνται οι δύο μεγάλες γαλλικές πολυεθνικές SUEZ και VEOLIA (Chong and al, 2006).

Οι κοινωνίες αντιδρούν... και διεκδικούν Κοινωνικά Αγαθά

- Η εμπειρία της ιδιωτικοποίησης/εμπορευματοποίησης δεν έχει αφήσει αδιάφορή την κοινή γνώμη στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης.
- Σημαντικές πρωτοβουλίες εκ μέρους κοινωνικών κινημάτων & συνδικαλιστών οργανώσεων ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του νερού.
  - Ιταλία (Ιούνιος 2011).
  - Βερολίνο (Φεβρουάριος 2011).
  - Μαδρίτη (Μάρτιος 2012).

Εθνικό Δημοψήφισμα στην Ιταλία (Ιούνιος 2011)

**L'ACQUA
NON SI VENDE**

fuori l'acqua dal mercato
fuori i profitti dall'acqua

**CAMPAGNA
REFERENDARIA**

Acqua pubblica
ci metto la
firma!

www.acquabenecomune.org

- Το Ιταλικό Φόρουμ για τον Νερό «Acqua Bene Comune» ιδρύθηκε με στόχο την αποτροπή της υποχρεωτικής ιδιωτικοποίησης των οργανισμών υδροδότησης της χώρας και στην αύξηση των τιμών του νερού (νόμος Ronchi).
- Εκστρατεία εθνικής εμβέλειας με την συμμετοχή εκατοντάδων φορέων (συνδικάτα, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, δήμοι, κλπ).
- <http://www.acquabenecomune.org>

Εθνικό Δημοψήφισμα στην Ιταλία (Ιούνιος 2011)

- Συγκέντρωση 1.400.000 υπογραφών με στόχο την διεξαγωγή δημοψηφίσματος ενάντια την εφαρμογή του νόμου.
- Δημοψήφισμα εθνικής εμβέλειας πραγματοποιήθηκε στις 12 και 13 Ιουνίου 2011.
- Προσέλευση του 56,9% εκλογικού σώματος.
- 95.5% των ψηφοφόρων ψήφισαν **ενάντια** στην ιδιωτικοποίηση του νερού.

Εθνικό Δημοψήφισμα στην Ιταλία (Ιούνιος 2011)

- Δεσμευτικό αποτέλεσμα για την Ιταλική Κυβέρνηση.
- Ήττα νεοφιλελεύθερων πολιτικών και σύγκρουση κοινωνικών δυνάμεων με πολυεθνικές/ισχυρά επιχειρηματικά λόμπι του νερού.
- Δημοκρατικό ολίσθημα της ΕΚΤ που απαίτησε τον Ιούλιο του 2011 την ιδιωτικοποίηση των οργανισμών της Τ.Α (άρρητη αναφορά στους οργανισμούς ύδρευσης)*.

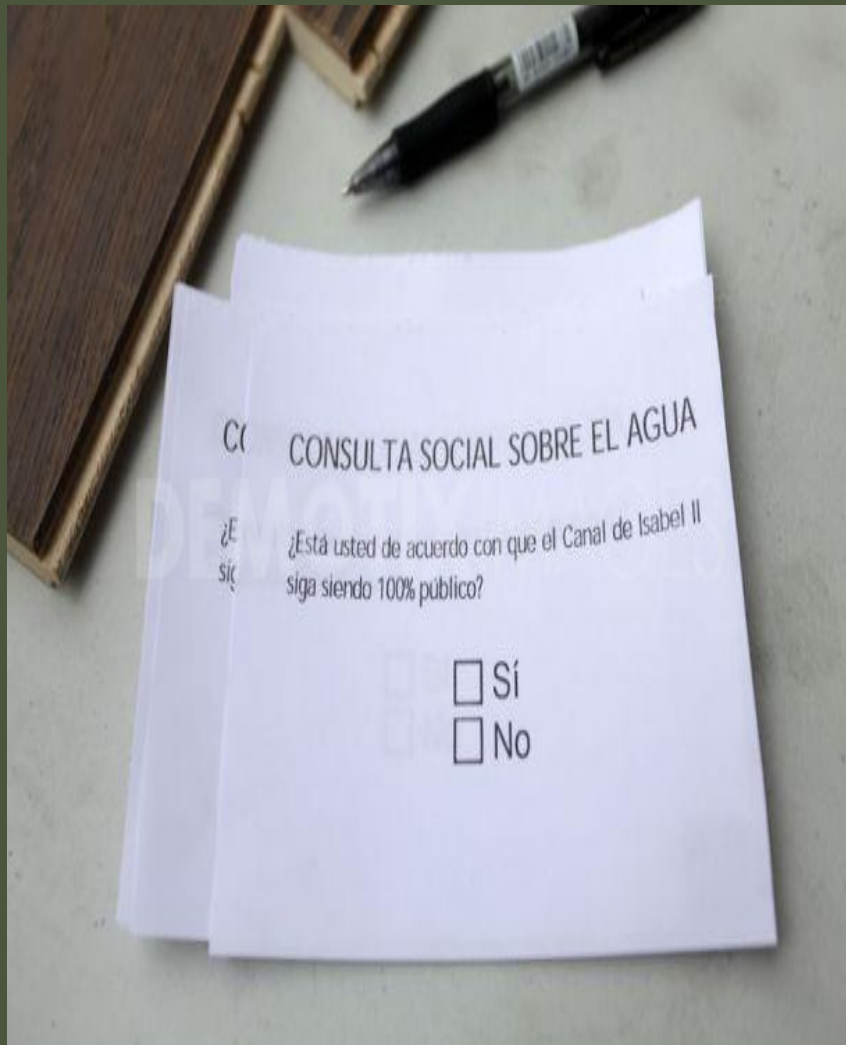

Βερολίνο (Φεβρουάριος 2011)

- Κίνημα «Berlin Water Table».
- Άρση εμπιστευτικότητας των συμβάσεων μεταξύ του Γερμανικού δημοσίου και των πολυεθνικών του Veolia και RWE λόγω των μεγάλων αυξήσεων στους λογαριασμούς του νερού.
- 665.000 Βερολινέζοι (27% εκλογικού σώματος) προσήλθαν σε δημοψήφισμα προς γενικότερη έκκληση.
- 98,2% υπέρ του αιτήματος.
- Δημοσιοποίηση συμβολαίων.
- Για όλες τις 200 συμπράξεις Ιδιωτικού-Δημοσίου τομέα.
- Αφετηρία για επαναφορά υπό δημόσιο έλεγχο.

Μαδρίτη (Μάρτιος 2012)

- ❑ Μαδρίτη (Μάρτιος 2012)
- ❑ Στις 4 Μαρτίου, πραγματοποιήθηκε μαζική «κοινωνική διαβούλευση» ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του νερού:
- ❑ 300 κάλπες.
- ❑ 165.000 συμμετέχοντες.
- ❑ Σχέδιο πώλησης από το 2008 (Partido Popular) του 49% των υποδομών νερού (Canal de Isabel II).
- ❑ Προαναγγελία επίσημου δημοψηφίσματος.

Μασσαλία (Μάρτιος 2012)

Μασσαλία (Μάρτιος 2012)

- ❑ Alternative Water Forum (14-17 Μαρτίου 2012).
- ❑ Εναλλακτικό Φόρουμ για το Νερό.
- ❑ Εργαστήρια:
  - *Γυναίκες & Νερό*
  - *Νερό & Αγροτικός τομέας*
  - *Το Δικαίωμα στο νερό*
  - *Κλιματική αλλαγή και χρηματοπιστικοποίηση της φύσης*
  - *Συμπράξεις «δημοσίου – δημοσίου» τομέα*
  - *Αντιστάσεις ενάντια στις νεοφιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις*
  - *Πρόσβαση στο νερό*
  - *Νερό και υγεία*
  - *Έρευνα για τον νερό*
  - *Συγκρούσεις για το νερό*
  - *Νερό και εξορυκτικές δραστηριότητες*

Μασσαλία (Μάρτιος 2012)

□ <http://www.fame2012.org>

Από την απόρριψη των ιδιωτικοποιήσεων στην επαναφορά υπό δημόσιο / δημοτικό έλεγχο

- "REMUNICIPALISATION".
- Όπως ...«ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ».
- Εμβληματικές περιπτώσεις στην Γαλλία (Grenoble, Παρίσι).
- Εξέλιξη που σημειώνεται και στον τομέα της ενέργειας (Γερμανία).

Η σημασία αυτών των εξελίξεων

- Διεκδίκηση δημόσιου ιδιοκτησιακού καθεστώτος δεν αποτελεί επαρκή συνθήκη.
- Επιτακτική ανάγκη διασφάλισης του δημόσιου χαρακτήρα των υπηρεσιών.
- **Γιατί;**
  - Υπάρχουν διεθνώς δημόσιοι οργανισμοί υδατοπρομήθειας:
    - χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών,
    - απώλειες δικτύων,
    - διαφθορά.
  - ➔ Χαμηλή εκτίμηση από το κοινωνικό σύνολο.
  - ➔ Επιχειρήματα υπέρ ιδιωτικοποιήσεων.
  - ➔ Διεθνή εμπειρία δείχνει επίσης ότι μια επιχείρηση μπορεί να εμπορευματοποιηθεί όντας υπό δημόσιο έλεγχο.

Τι είδους δημόσια επιχείρηση δεν θέλουμε;

- «Κρατισμός»:
  - Έλλειψη αποτελεσματικότητας (χαμηλή παραγωγικότητα).
  - Εξάπλωση της γραφειοκρατίας.
  - Έλλειψη διαβούλευσης.
  - Περιφρόνηση των ποικιλόμορφων και μεταβαλλόμενων προσδοκιών των πολιτών.
  - Η απουσία κάθε έννοιας λογοδοσίας ενώπιον του κοινωνικού συνόλου.
- Ο κρατισμός περιγράφει ένα φαινόμενο στα πλαίσια του οποίου, ο κρατικός μηχανισμός τείνει να συγχέει το **ίδιο** με το **γενικό** συμφέρον (Le Masne, 2008).
- Παράδειγμα κακού δημόσιου μάνατζμεντ*.

Αντικείμενο του σεμιναρίου

- Καλές πρακτικές όσον αφορά τη διαχείριση του νερού ως κοινωνικού αγαθού.
- 1. Ορισμός προοδευτικού δημόσιου μάνατζμεντ (progressive public management)
- 2. Παρουσίαση καλών-πρακτικών από την Ε.Ε.
- 3. Διαπιστώσεις
- 4. Ομάδες Εργασίας – Συμπεράσματα και προοπτικές για την κυπριακή πραγματικότητα.

1. Προοδευτικό Δημόσιο Μάνατζμεντ

1. Προοδευτικό Δημόσιο Μάνατζμεντ

- Κριτήρια:
- **Ισότητα:**
- *«Είναι οι τιμές του νερού προσιτές για όλες τις κοινωνικές ομάδες»*
- **Δημοκρατικός έλεγχος**
- *«Υπάρχουν δομές και περιθώρια για τη συμμετοχή των πολιτών και εργαζομένων στις αποφάσεις;»*
- **Οικονομική αποτελεσματικότητα**
- *«Είναι βιώσιμος ο οργανισμός;». «Πραγματοποιούνται αρκετές επενδύσεις;»*
- **Ποιότητα υπηρεσιών**
- *«Είναι ικανοποιητική η ποιότητα του νερού και των άλλων υπηρεσιών (π.χ. εξυπηρέτηση χρηστών);»*
- **Κοινωνική λογοδοσία**
- *«Η επιχείρηση ελέγχεται από το κοινωνικό σύνολο;»*

1. Προοδευτικό Δημόσιο Μάνατζμεντ

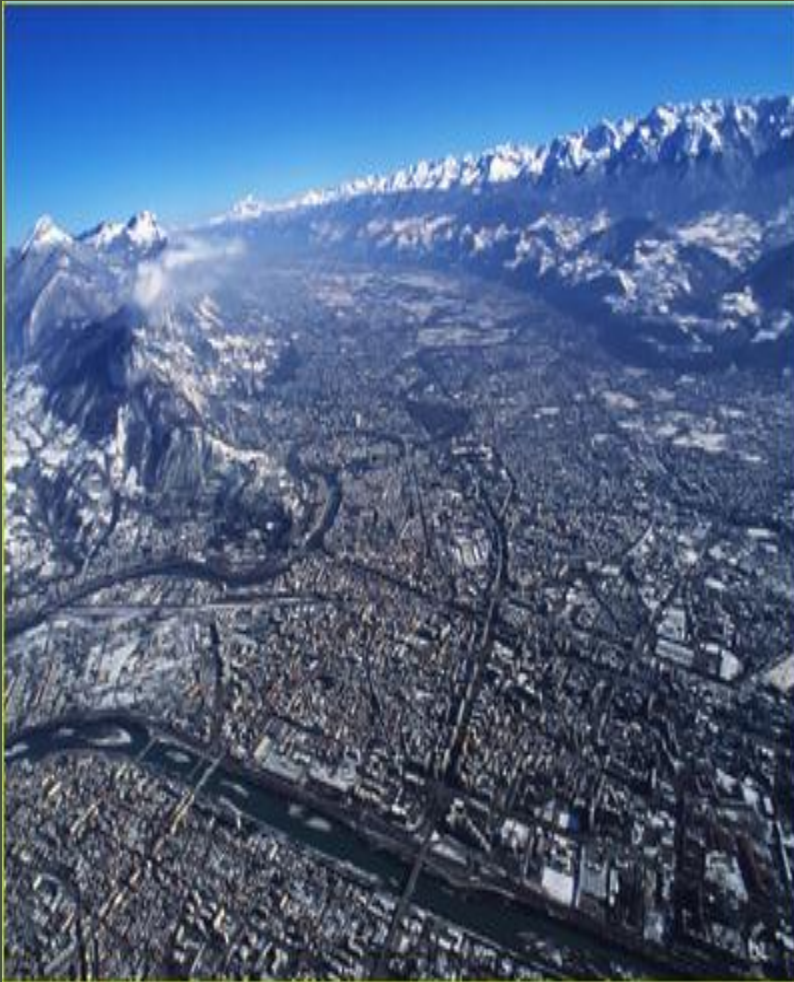
- Διαφάνεια
- *«Κοινοποιούνται οι σημαντικές αποφάσεις στο κοινό;»*
- Συνθήκες και όροι εργασίας
- *«Ισότητα μεταξύ εργαζομένων, επίπεδο αμοιβών, ασφάλεια και υγιεινή, συμμετοχή στις αποφάσεις;»*
- Συμβολή στην αειφόρο / βιώσιμη ανάπτυξη
- *«Χρησιμοποιούνται οι φυσικοί πόροι με ικανοποιητικό τρόπο;»*
- Αλληλεγγύη
- *«Αναπτύσσονται δράσεις αλληλεγγύης με φτωχότερες χώρες;»*
- Συμβολή στην επαναφορά της έννοιας του πολίτη στον δημόσιο διάλογο.
- *«Η λειτουργία της επιχείρησης ενισχύει την έννοια του Δημόσιου Αγαθού και την ιδιότητα του πολίτη;»*
- Δυνατότητα μεταβίβασης σε άλλες πόλεις / χώρες.
- *«Είναι μεταβιβάσιμο το εν λόγω μοντέλο;»*

2. Καλές-πρακτικές
Προοδευτικού Δημόσιου
Μάνατζμεντ

2.1 Grenoble (Γαλλία)

- Από τις πρώτες (2001) περιπτώσεις ανάκτησης του ελέγχου υπηρεσιών νερού που είχαν παραχωρηθεί μέσω μακροχρόνιων συμβάσεων σε πολυεθνικές επιχειρήσεις* (SUEZ).
- Τρεις βασικοί λόγοι οδήγησαν στην απόφαση τερματισμού της σύμβασης μεταξύ του δήμου της Grenoble και της SUEZ:

2.1 Grenoble (Γαλλία)

- **Πρώτον**, αποκαλύφθηκε ότι η επιλογή της πολυεθνικής επιχείρησης Suez ήταν άμεσα συνδεδεμένη με μια σημαντική υπόθεση διαφθοράς στην οποία εμπλέκονταν τόσο ο δήμαρχος της πόλης όσο και διευθυντικά στελέχη της επιχείρησης (ύψους 2,7 εκ. ευρώ).
- **Δεύτερον**, η τιμολογιακή πολιτική της υπεργολαβικής επιχείρησης προκάλεσε ένα αδικαιολόγητο πρόσθετο κόστος το οποίο μετακυλίστηκε στους καταναλωτές μέσω συνεχών αυξήσεων στην τιμή του νερού.
- **Τρίτον**, οι υπεργολαβικές επιχειρήσεις δεν υλοποίησαν τις απαιτούμενες επενδύσεις για την διατήρηση και επέκταση του δικτύου ύδρευσης.

2.1 Grenoble (Γαλλία)

- ❑ Ακύρωση συμβάσεων 25τούς διάρκειας με πολυεθνικές.
- ❑ Ίδρυση (2001) της δημοτικής επιχείρησης «Regie des Eaux».
- Σταθεροποίηση τιμών.
- Αύξηση των επενδυτικών δαπανών για την ανανέωση των υποδομών.
- ❑ Η νέα δομή της επιχείρησης παροχής ύδρευσης στηρίζεται
- στη διαφάνεια,
- στους εργαζόμενους (κατάργηση υπεργολαβιών / εξοικονόμηση πόρων)
- ευρεία συμμετοχή των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών στην διαχείριση της επιχείρησης μέσω της θεσμοθετημένης Επιτροπής Χρηστών.
- ❑ Μη κερδοσκοπική λειτουργία της επιχείρησης συμβάλει στην πλήρη επανεπένδυση των κερδών στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ή/και στην συγκράτηση του κόστους του νερού για τους καταναλωτές.
- ❑ **Διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας:**
- 6 μέλη εκλεγμένα από Διοικητικό Συμβούλιο του Δήμου
- 5 εμπειρογνώμονες από κοινωνία πολιτών.

2.2. Μόναχο (Γερμανία)

- ❑ Stadtwerke München (SWM).
- ❑ Επιχείρηση υδατοπρομήθειας είναι δημόσια από την ίδρυσή του (τέλη 19^{ου}).
- ❑ Οργανισμός με χαμηλές τιμές και καλή ποιότητα υπηρεσιών.
- ❑ Οικονομική αποτελεσματικότητα.
- ❑ **Δυνατό σημείο:** Οικολογικός & Περιβαλλοντικός σχεδιασμός.
- ❑ Ολοκληρωμένη διαχείριση υπόγειων υδάτινων πόρων.
- ❑ Από το 1992, πρόγραμμα στήριξης αγροτών για την μετάβαση σε νέες οργανικές καλλιέργειες (vs χημικά λιπάσματα).
- ❑ Η επιχείρηση στήριξε 100 αγροτικές επιχειρήσεις να υιοθετήσουν καλλιέργειες φιλικές προς το περιβάλλον και τον υδροφόρο ορίζοντα.
- ❑ Οικονομική στήριξη σε συνδυασμό με βοήθεια για την προώθηση προϊόντων.
- ❑ Επεξεργασία χρησιμοποιημένου νερού είναι εξαιρετική.
- ❑ Επιστροφή στην φύση σε ποιότητα «bathing water”.
- ❑ Διασφάλιση της δυνατότητας για κολύμπι στο ποτάμι.
- ❑ Συμβολή στην ποιότητα διαβίωσης πολιτών.

2.3 Gramastetten (Αυστρία)

- ❑ Μικρής κλίμακας συνεταιρισμοί στον τομέα του νερού.
- ❑ Περίπου 5000 μικροί συνεταιρισμοί στην Αυστρία για κατοίκους περιοχών της υπαίθρου.
- ❑ Παράδειγμα της Wassergenossenschaft Gramastetten (1947).
- ❑ Εξυπηρέτηση 2000 ατόμων με πόσιμο νερό.
- ❑ Η ένταξη στον συνεταιρισμό συνδέεται με την ιδιοκτησία του διαμερίσματος και απαιτείται ένα ποσό (1820 ευρώ).
- ❑ 570 μέλη το 2008.

2.3 Gramastetten (Αυστρία)

- **Δυνατό σημείο:**
- Δημοκρατική διαχείριση της συνεταιριστικής επιχείρησης.
- Σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται από τη γενική συνέλευση.
- Πλήρης διαφάνεια.
- **Διοικητικές** και τεχνικές εργασίες πραγματοποιούνται σε εθελοντική βάση.
- Η περιφερειακή ένωση συνεταιρισμών νερού παρέχει τεχνογνωσία, έλεγχο ποιότητας και κατάρτιση εθελοντών.
- Τιμές πολύ χαμηλότερες από τον εθνικό μέσο όρο:
  - μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα
  - χρήση τοπικών πηγών νερού
  - εθελοντική εργασία (80 έτη εθελοντισμού).

2.4 Cordoba (Ισπανία)

- Πόλη της Ανδαλουσίας (315.000).
- Δημοτική επιχείρηση νερού «EMACSA» (1969).
- Καλή ποιότητα νερού σε χαμηλές τιμές.
- Βελτίωση περιβαλλοντικών επιδόσεων.
- Υψηλές επενδύσεις στο δίκτυο για την μείωση των διαρροών.
- Σημαντικές εκστρατείες για τη μείωση της κατανάλωσης.
- Υπεύθυνος σχεδιασμός για την συλλογή υδάτινων πόρων και επενδύσεις σε αποθηκευτικές υποδομές συμβάλλει στην αντιμετώπιση των μεγάλων εποχικών διαφορών στην κατανάλωση.
- Η μόνη εταιρία της Ανδαλουσίας που δεν χρειάστηκε να επιβάλλει περιορισμό της κατανάλωσης νερού κατά τη μεγάλη ξηρασία του 1995.

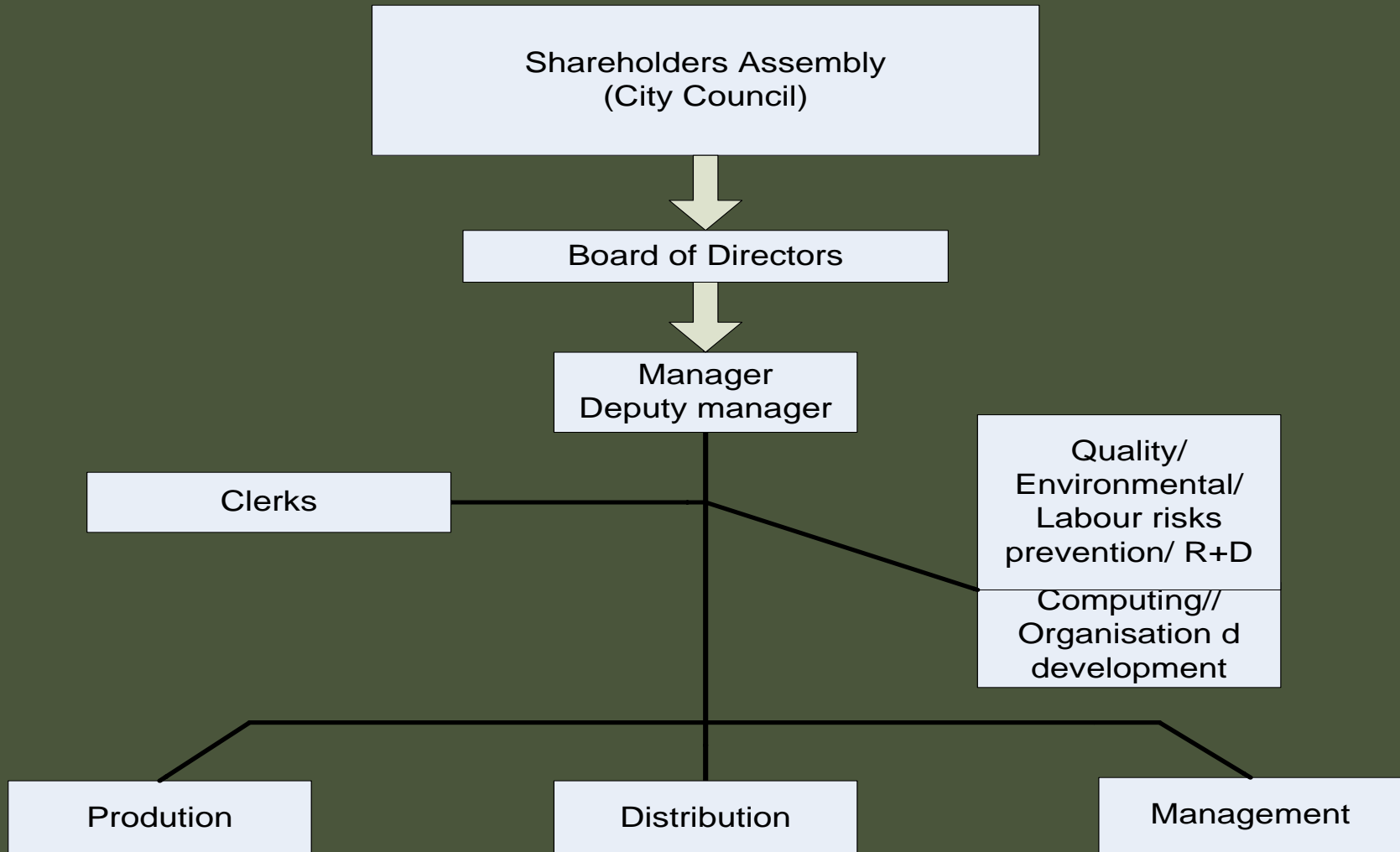

2.4 Cordoba (Ισπανία)

- ❑ **Δυνατό σημείο:** Δημοκρατική διαχείριση της επιχείρησης.
- ❑ Εφαρμογή από το 1979 μιας ευρέως αποδεκτή και αναγνωρισμένης από το κοινωνικό σύνολο δομής συνδιοίκησης:
  - 3 εκπρόσωποι παρατάξεων του δήμου.
  - 2 εκπρόσωποι εργαζομένων
  - 1 εκπρόσωπος της κοινωνίας των πολιτών (από τοπικές οργανώσεις σε γειτονίες που αριθμούν το 15% του συνολικού πληθυσμού).
- ❑ Ο διευθυντής της επιχείρησης όπως και ο Γ.Γ συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο της EMACSA χωρίς δικαίωμα ψήφου.
- ❑ Δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις των πολιτών (διαφάνεια), δυνατότητα δημόσιας παρέμβασης και κατάθεσης εναλλακτικών προτάσεων.

2.4 Cordoba (Ισπανία)

2.5 Επαρχία Σεβίλλης (Ισπανία)

- Ίδρυση **Consortio Provincial** (2003.)
- «Επαρχιακή Κοινοπραξία».
- 92 από τους 104 δήμους της Σεβίλλης.
- 8 οργανισμούς υδατοπρομήθειας / αποχέτευσης.
- Ανώτερο στόχο της κοινοπραξίας είναι η ένωση των επιμέρους οργανισμών σε ενιαίο δημόσιο οργανισμό.
- Οικονομίες κλίμακας και ενοποιημένη διαχείριση του νερού.
- Βελτίωση ποιότητας μέσω κοινών και φιλόδοξων επενδυτικών πολιτικών για υποδομές και βιώσιμη διαχείριση των αποθεμάτων.
- Πολιτικές αλληλεγγύης ανθρωπιστικού χαρακτήρα με άξονα τον «Παγκόσμιο Δικαίωμα στο Νερό».
- Συμπράξεις «δημοσίου–δημοσίου» τομέα ως εναλλακτική στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση (public-public partnerships).
- Π.χ. Έργα υδροδότησης στρατοπέδου προσφύγων Sahrawi στην Αλγερία (Επαρχία Tindouf).

2.6 Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες)

2.6 Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες)

- Προοδευτικές πολιτικές και σε νομοθετικό επίπεδο.
- Παράδειγμα νομοθεσίας που εισάχθηκε στην Ολλανδία το (2005).
- Μόνο δημόσιοι οργανισμοί μπορούν να παρέχουν πόσιμο νερό.
- Απαγόρευση ιδιωτικοποιήσεων.
- Οι 10 επιχειρήσεις της χώρας ανήκουν στην T.A (περιφερειακές και τοπικές αρχές).
- Δεν αποτρέπεται πάντα η εμπορευματοποίησή ορισμένων δημοτικών επιχειρήσεων (π.χ. Vitens, Evides).
- Καθαρή εξαίρεση αποτελεί η πόλη του Άμστερνταμ.
- Το 2005, ο Δήμος και τρεις οργανισμοί υδατοπρομήθειας (Amstel, Gooi and Vecht) ίδρυσαν την Waternet.

2.6 Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες)

- **Δυνατό σημείο 1:** Συνολική διαχείριση του νερού (πόσιμο νερό, αποχέτευση, κανάλια, προστασία περιβάλλοντος, κλπ).
- **Δυνατό σημείο 2:** Επαναπροσδιορισμός αποστολής και αξιολόγηση σε ετήσια βάση (mandate):
  - Αειφορία.
  - Εξυπηρέτηση πελατών.
  - Ασφάλεια.
  - Καινοτομία.
  - www.waternet.nl

2.6 Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες)

- **Δυνατό σημείο 3:** Συνεργασίες σε διεθνές επίπεδο:
  - Συμπράξεις «δημοσίου – δημοσίου» τομέα.
  - <http://www.worldwater.net/>
  - Απασχόληση 6 εργαζομένων πλήρους απασχόλησης.
  - Συμπράξεις σε όλες τις ηπείρους.
  - Σουρινάμ
  - Ινδονησία
  - Λετονία
  - Αίγυπτο
  - Τουρκία
  - Χωρίς εμπορικό / κερδοσκοπικό κίνητρο.
  - **Αρχή:** Τεχνογνωσία του Βορρά θα πρέπει να μοιράζεται σε ισότιμη βάση με αυτούς που την έχουν ανάγκη (Νότος)
  - VS εκμετάλλευση γνώσης από πολυεθνικές επιχειρήσεις.

2.7 Παρίσι (2010)

---

service public de l'eau

- Ανάκτηση ελέγχου από τον Δήμο μετά από 26 έτη παραχώρησης σε πολυεθνικές του νερού (SUEZ, VEOILIA).
- Θεαματικά αποτελέσματα έπειτα από μόλις 1 έτος λειτουργίας υπό δημόσιο έλεγχο.

2.7 Παρίσι (2010)

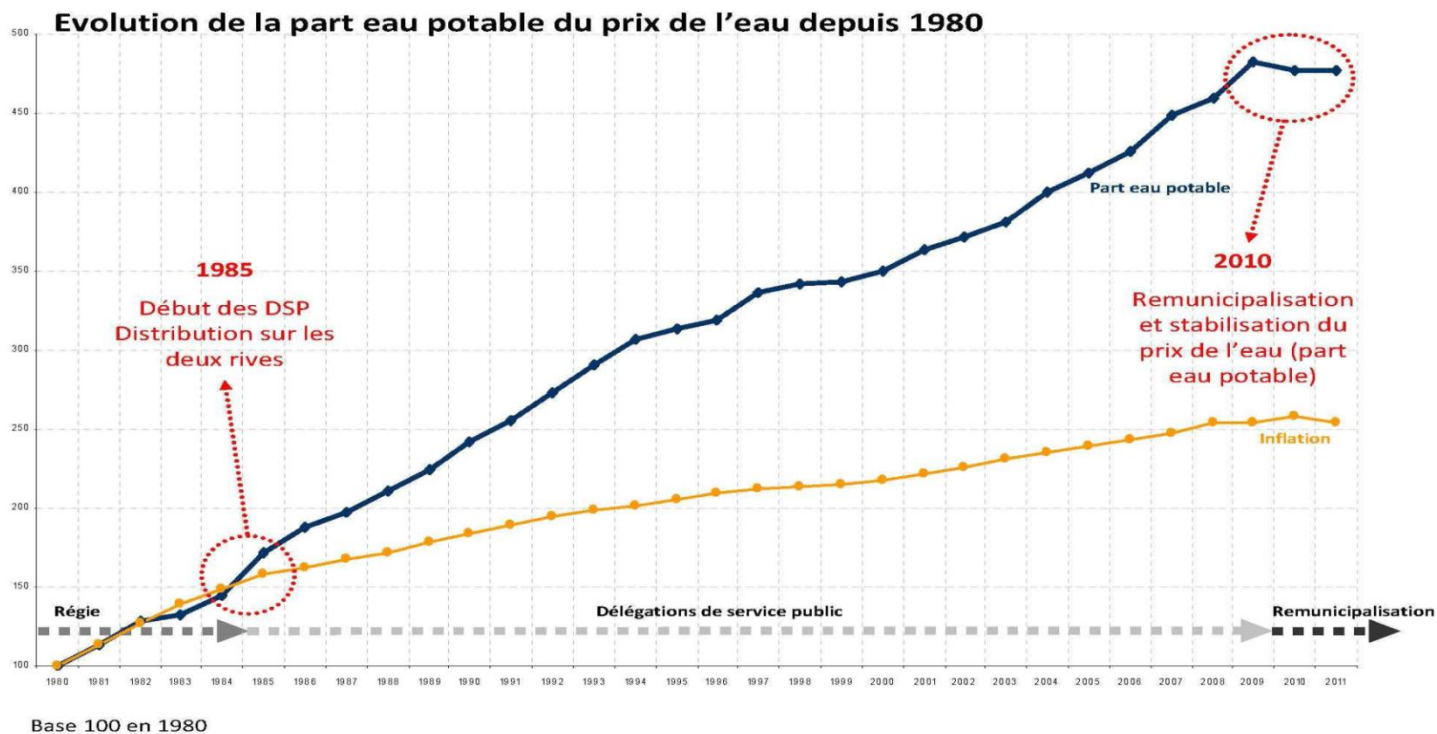
- Μέχρι το 1985, οι υπηρεσίες υδατοπρομήθειας του Παρισιού παρέχονταν από το δημόσιο.
- Την ίδια χρονιά, αποφασίστηκε η παραχώρηση μέσω μακροχρόνιας σύμβασης 25ετούς διάρκειας στην CEP, μια θυγατρική της Veolia, και στην Eau et Force (θυγατρική της SUEZ).
- Έπειτα από σοβαρές ενδείξεις ότι οι εταιρίες αυτές έκαναν κατάχρηση της μονοπωλιακής τους θέσης, ο Δήμος του Παρισιού αποφάσισε να προχωρήσει στο τερματισμό των συμβάσεων και να αναθέσει από το 2010 τις υπηρεσίες στην δημοτική επιχείρηση Eau de Paris.

2.7 Παρίσι (2010)

- Είχε προηγηθεί κατά τα προηγούμενα έτη η δημοσίευση αναλυτικών μελετών εκ μέρους καταναλωτικών οργανώσεων για την δυνατότητα ετήσιας εξοικονόμησης πόρων της τάξης του 30% περίπου σε σχέση με το ύψος της σύμβασης μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.
- Ένα μόλις έτος μετά από την επαναφορά υπό δημόσιο έλεγχο, τα αποτελέσματα της νέας επιχείρησης "Eau de Paris" είναι ήδη θεαματικά.

Έπειτα από συνεχείς αυξήσεις κατά την τελευταία 25ετία (συνολικού ύψους 260%), πραγματοποιήθηκε το 2010 μείωση στην τιμή του νερού της τάξης του 11% (για πρώτη φορά από το 1985)

2.7 Παρίσι (2010)

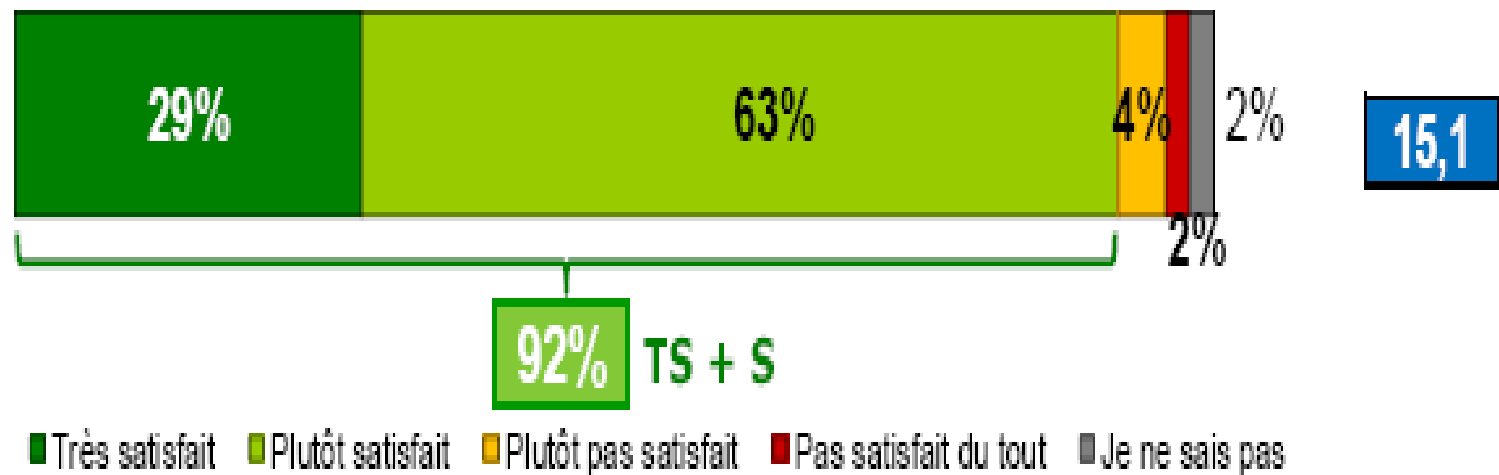
- Κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, η ετήσια εξοικονόμηση ανέρχεται σε 35 εκατομμύρια ευρώ
- από την μη διανομή κερδών σε μετόχους
- από την δραστική μείωση του κόστους λειτουργίας και συντήρησης της επιχείρησης σε σχέση με τον ιδιωτικό πάροχο (με αμετάβλητη την ποιότητα του νερού).
- Οι μειώσεις πραγματοποιούνται με τρόπο ώστε να διασφαλίζονται το σύνολο των απαραίτητων επενδύσεων για την άρτια, αειφόρα και μακροπρόθεσμη υδροδότηση του Δήμου.
- Άσκηση μιας «περιβαλλοντικά υπεύθυνης» κοινωνικής πολιτικής (ή αντιστρόφως μιας «κοινωνικά υπεύθυνης» περιβαλλοντικής πολιτικής).

Αποτελέσματα έρευνας κοινής γνώμης (5/2/2012)

92% των χρηστών είναι ικανοποιημένοι

Concernant le service de l'eau à Paris, diriez-vous que vous êtes globalement...?

2.7 Παρίσι (2010)

- Η «Eau de Paris» υλοποιεί ένα φιλόδοξο και υποδειγματικό **Σχέδιο Κοινωνικής Αλληλεγγύης**:
  - Δραστική ενίσχυση των χρηματοδοτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών για τη πρόληψη και διαχείριση των περιπτώσεων αδυναμίας πληρωμής λογαριασμών νερού.
  - Υλοποίηση στοχευμένων δράσεων σε νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα για την εξοικονόμηση νερού.
  - Ενίσχυση των δημόσιων σημείων δωρεάν διάθεσης νερού.
  - Χρηματοδότηση πολιτικών ενίσχυσης του Δικαιώματος στον Νερό σε χώρες του 3ου κόσμου (συνολικού ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ που μεταφράστηκαν σε 40 επενδυτικά σχέδια σε 20 χώρες).
  - Εκπαιδευτικές δράσεις υψηλής ποιότητας για τους πολίτες, σχολεία, κλπ. Μουσείο του νερού.

3. Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

3. Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

- ❑ Αντιπαράθεση παραδειγμάτων καλής-πρακτικής με κριτήρια προοδευτικού μάνατζμεντ αποκαλύπτει δυνατά σημεία και όρια:
- ❑ **Δυνατά σημεία:**
  - καθολικότητα υπηρεσιών («νερό για όλους»)
  - καλή ποιότητα
  - προστασία υδάτινων πόρων
  - παραδειγματικές πρακτικές όσον αφορά τη συμφιλίωση της κοινωνικής πολιτικής (οικονομική προσιτότητα) με την περιβαλλοντική (εξοικονόμηση).
  - ορισμένες περιπτώσεις (Άμστερνταμ, Σεβίλλη, Malmö) παρουσιάζουν υψηλό αίσθημα διεθνούς αλληλεγγύης.
- ❑ **Αδύναμα σημεία:**
  - Περιορισμένη δυνατότητα των πολιτών να συμμετέχουν στις αποφάσεις.
  - Με δύο εξαιρέσεις (Cordoba, Grenoble, Συνεταιρισμοί στην Αυστρία), οι υπόλοιπες διοικητικές δομές είναι αντιπροσωπευτικές (αντιπροσωπευτική δημοκρατία).
  - Αυτό περιορίζει τη δυνατότητα αξιολόγησης των υπηρεσιών από τους ίδιους τους πολίτες (όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών τους).

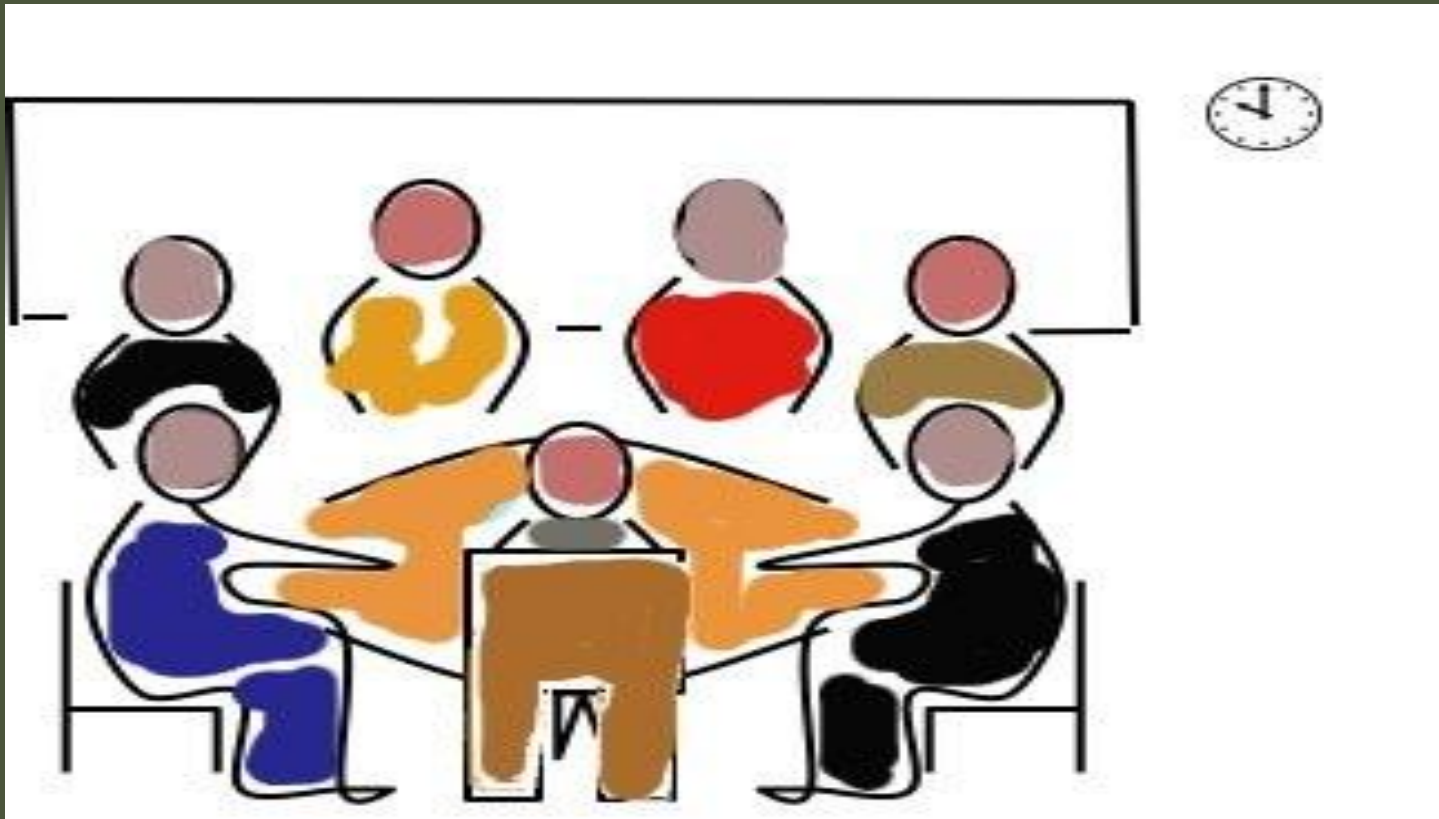
3. Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

- ❑ Συνολικά, οι περιπτώσεις αυτές μας δείχνουν ότι υπάρχουν σημαντικές αντιστάσεις ενάντια στην ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση του νερού (Ιταλία, Βερολίνο, Μαδρίτη, Ελλάδα;).
- ❑ Εξαιρετικά εγχειρήματα για τη διαχείριση του νερού ως κοινωνικού – περιβαλλοντικού αγαθού με δημοκρατικές αρχές και διαδικασίες.
- ❑ Οι περιπτώσεις αυτές ωστόσο δεν αποτελούν «μοντέλα» που πρέπει να υιοθετηθούν χωρίς προϋποθέσεις από άλλες χώρες / κοινωνίες:
- ❑ κανένα από τα προαναφερθέντα μοντέλα δεν πληρεί **ΟΛΑ** τα κριτήρια προοδευτικού δημόσιου μανάτζμεντ
- ❑ τα εν λόγω μοντέλα πρέπει να έχουν σχέση με την πραγματικότητα, τις τοπικές κοινωνικές ανάγκες, τις κοινωνικές δυνάμεις και την ευρύτερη συγκυρία που επικρατεί σε κάθε χώρα.

4. Συζήτηση & Ομάδες Εργασίας

Ενδεικτικά ερωτήματα

---

1. Πως αξιολογείτε τις επιδόσεις των οργανισμών υδατοπρομήθειας της Κύπρου σε σχέση με τα κριτήρια προοδευτικού μανάτζμεντ (ενότητα 1^η παρουσίασης);
2. Υπάρχει ανάγκη και κοινωνικό αίτημα για προοδευτικό δημόσιο μανάτζμεντ στον τομέα του νερού; Σε ποιους τομείς (τιμές, ποιότητα, περιβάλλον, δημοκρατική διαχείριση, διαφάνεια, κλπ).
3. Το συνδικαλιστικό κίνημα και οι εργαζόμενοι θα έβγαιναν ενισχυμένοι από μια τέτοια διαδικασία;
4. Τι περιθώρια βελτίωσης υπάρχουν στη διοίκηση των οργανισμών;
5. Τι πόρους χρειάζονται για την αναβάθμιση των επιδόσεων σε όρους δημοσίου συμφέροντος (π.χ. περισσότερους εργαζόμενους, επενδύσεις και χρηματικά κεφάλαια, τεχνογνωσία, τεχνολογία, κατάρτιση εργαζομένων, συμμετοχή πολιτών και εργαζομένων στις αποφάσεις, καλύτερο μανάτζμεντ, νομοθεσία, ενοποίηση συμβουλίων υδατοπρομήθειας, άλλο;).